

สาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา (The Republic of the Union of Myanmar)

เมืองหลวง กรุงเนปยีดอ

ที่ตั้ง อยู่ในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ เส้นละติจูดที่ 22 องศาเหนือ ลองจิจูดที่ 98 องศาตะวันออก มีพื้นที่ 676,578 ตร.กม. ระยะทางจากด้านเหนือสุด-ใต้สุดรวม 2,051 กม. และตะวันออก-ตะวันตกรวม 936 กม. ชายฝั่งทะเลยาว 1,930 กม.

อาณาเขต

ทิศเหนือ	ติดกับจีน 2,129 กม.
ทิศใต้	ติดกับทะเลอันดามัน
ทิศตะวันออก	ติดกับลาว 238 กม. และไทย 2,401 กม.
ทิศตะวันตก	ติดกับอินเดีย 1,468 กม. และบังกลาเทศ 271 กม.

ภูมิประเทศ ตอนบนเป็นภูเขาและหุบเขา มีเทือกเขาซึ่งเชื่อมต่อกันจากเทือกเขาหิมาลัยทอดเป็นแนวยาวจากเหนือไปทางใต้รวม 3 แนว คือ ด้านตะวันตกเป็นเทือกเขานาคา-เทือกเขาซิน-เทือกเขาเยไซ่ ตอนกลางเป็นเทือกเขาพะโค และด้านตะวันออกเป็นที่ราบสูงฉาน พื้นที่สูงและภูเขามีสภาพสูงเฉลี่ย 3,000 ฟุต เทือกเขาสูงที่สุดคือ เทือกเขากาโบราซี (Mt.Hkakabo Razi) ในรัฐคะฉิ่น ความสูง 5,881 ม. (19,296 ฟุต) ตอนกลางและตอนล่างเป็นที่ราบลุ่ม มีประชาชนอาศัยอยู่หนาแน่น มีแม่น้ำใหญ่ไหลผ่านหลายสาย อาทิ อิระวดี สาละวิน สะโตง และชินวิน

ภูมิอากาศ ส่วนใหญ่มีสภาพอากาศแบบมรสุมเขตร้อน มี 3 ฤดู คือ ฤดูฝน (กลาง พ.ค.-ปลาย ต.ค.) ลมมรสุมตะวันออกเฉียงใต้จะพัดเข้าสู่ประเทศ ทำให้มีฝนตกชุก พื้นที่ที่มีฝนตกมากที่สุด คือ ชายฝั่งทะเลในรัฐเยไซ่ ภาคอิระวดี ภาคพะโค และภาคตะนาวศรี ปริมาณฝน 120-200 ลบ.นิ้ว/ปี ส่วนเขตพื้นที่ราบอื่น ๆ มีฝนตกเฉลี่ย 100 ลบ.นิ้ว/ปี พื้นที่ตอนกลางมีฝนตกน้อยที่สุด 20-40 ลบ.นิ้ว/ปี เนื่องจากถูกบดบังด้วยแนวเขาเยไซ่ทางด้านตะวันตก ฤดูหนาว (พ.ย.-ปลาย ก.พ.) อุณหภูมิเฉลี่ย 21-29 องศาเซลเซียส และฤดูร้อน (มี.ค.-กลาง พ.ค.) อุณหภูมิอาจสูงถึง 43 องศาเซลเซียส ส่วนอุณหภูมิเฉลี่ยทั่วประเทศ 32 องศาเซลเซียส ต่ำสุด 0 องศาเซลเซียส ตอนบนสุดของประเทศบนยอดเขาอาจมีหิมะตกในช่วง พ.ย.-ม.ค. ตอนกลางประเทศมีสภาพอากาศแห้งแล้งกว่าบริเวณอื่น อุณหภูมิสูงสุด 45 องศาเซลเซียส

ประชากร 57,527,139 คน (ปี 2567) มี 135 ชาติพันธุ์ แบ่งเป็นเชื้อชาติพม่า 68% ไทยใหญ่ 9% กะเหรี่ยง 7% เยไซ่ 4% จีน 3% อินเดีย 2% มอญ 2% และอื่น ๆ 5% อัตราส่วนประชากรตามอายุ : วัยเด็ก (0-14 ปี) 24.89% วัยรุ่นถึงวัยกลางคน (15-64 ปี) 68.30% และวัยชรา (65 ปีขึ้นไป) 6.80% อัตราการเพิ่มประชากร 0.71% (ปี 2567) อัตราการเกิด 16.63 ต่อ 1,000 คน (ปี 2567) อัตราการเสียชีวิต 8.9 ต่อ 1,000 คน (ปี 2567) ประชากรส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม

ศาสนา พุทธนิกายเถรวาท 87.9% คริสต์ 6.2% อิสลาม 4.3% นับถือความเชื่อท้องถิ่น เช่น ผีน้ำ และผีบรรพบุรุษ 0.8% ฮินดู 0.5% อื่น ๆ 0.2% และไม่นับถือศาสนา 0.1%

ภาษา ภาษาราชการ คือ ภาษาพม่า (Burmese) ส่วนกลุ่มชาติพันธุ์ใช้ภาษาท้องถิ่น ทำให้เมียนมามีภาษาพูดมากกว่า 100 ภาษา

การศึกษา อัตราการรู้หนังสือในกลุ่มประชากรอายุมากกว่า 15 ปี 89.1% ระบบการศึกษาแบ่งเป็นระบบ 5 : 4 : 2 ดังนี้ ระดับประถมศึกษา 5 ปี (อนุบาล 1 ปี และประถมศึกษา 4 ปี) มัธยมศึกษาตอนต้น 4 ปี มัธยมศึกษาตอนปลาย 2 ปี ส่วนอาชีวศึกษา 1- 3 ปี และอุดมศึกษา 4-6 ปี ทั้งนี้ การศึกษาภาคบังคับเป็นระดับมัธยมต้น

การก่อตั้งประเทศ เมียนมาเคยเป็นที่ตั้งของหลายอาณาจักรในดินแดนสุวรรณภูมิมาตั้งแต่ปี 1392 ที่สำคัญได้แก่ อาณาจักรพุกาม อาณาจักรองวะ-หงสาวดี และอาณาจักรตองอู มีราชวงศ์อลองพญาเป็นราชวงศ์สุดท้ายก่อนที่จะตกอยู่ใต้การยึดครองของสหราชอาณาจักรเมื่อปี 2428

ต่อมาในสมัยสงครามโลกครั้งที่ 2 มีการก่อตั้งกลุ่มสันนิบาตเสรีภาพประชาชนต่อต้านฟาสซิสต์ (Anti-fascist People's Freedom League) ซึ่งเป็นกลุ่มชาตินิยมชาวเมียนมา นำโดยคณะของนายพลอองซาน (บิดาของอองซานซูจี อดีตที่ปรึกษาแห่งรัฐ) ที่มีนโยบายขับไล่ญี่ปุ่นและเรียกร้องเอกราชให้กับเมียนมา จนกระทั่งเมียนมาได้รับเอกราชเมื่อ 4 ม.ค.2491 ขณะเดียวกัน นายพลอองซานเจรจาชักชวนผู้นำชนกลุ่มน้อยต่าง ๆ เพื่อรวมตัวกันประกาศเอกราช โดยลงนามข้อตกลงปางหลวง และกำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญเมียนมาปี 2491 ให้เมียนมาและชนกลุ่มน้อยรวมตัวในรูปแบบสหภาพ โดยรัฐฉานและรัฐคะยาจะมีสิทธิแยกตัวออกไปหลังครบ 10 ปี รัฐคะฉิ่นไม่ได้สิทธิแยกตัวแต่สามารถปกครองตนเองได้ ส่วนรัฐกะเหรี่ยงยังคงอยู่ในเครือจักรภพอังกฤษ ก่อนที่นายพลเนวินจะยึดอำนาจการปกครองเมื่อ มี.ค.2505 ส่งผลให้เมียนมาปกครองแบบเผด็จการทหาร จนกระทั่งกองทัพเมียนมาประกาศใช้รัฐธรรมนูญเมียนมาปี 2551 และเปลี่ยนผ่านการปกครองประเทศสู่ความเป็นประชาธิปไตย โดยเมียนมาจัดการเลือกตั้งทั่วไปเมื่อปี 2553 และได้รัฐบาลพลเรือนซึ่งนำโดยประธานาธิบดีเต็งเส่ง อดีตนายทหารระดับสูง ขึ้นบริหารประเทศเมื่อปี 2554

หลังจากนั้นการเมืองเมียนมาอยู่ในช่วงการเปลี่ยนผ่านสู่ความเป็นประชาธิปไตยมากขึ้น จนถึงช่วงที่พรรคสันนิบาตแห่งชาติเพื่อประชาธิปไตย (National League for Democracy-NLD) นำโดยอองซานซูจี ชนะการเลือกตั้งอย่างท่วมท้นเมื่อ 8 พ.ย.2558 โดยครองเสียงข้างมากในรัฐสภา และชนะการเลือกตั้งทั่วไปสมัยที่ 2 ในการเลือกตั้งทั่วไปเมื่อ 8 พ.ย.2563 โดยมีที่นั่งกว่า 83% และครองเสียงข้างมากในรัฐสภาจนได้เป็นแกนนำจัดตั้งรัฐบาลใหม่ต่ออีกสมัย

รัฐบาลพรรค NLD มุ่งกระตุ้นและฟื้นฟูเศรษฐกิจที่ถดถอยลงจากการแพร่ระบาดของ COVID-19 ปฏิรูประบบการเมืองและความมั่นคง และผลักดันการดำเนินกระบวนการสันติภาพกับชนกลุ่มน้อย โดยให้อองซานซูจี ซึ่งไม่สามารถขึ้นเป็นประธานาธิบดี ยังคงบทบาทและอำนาจทางการเมือง ในตำแหน่งที่ปรึกษาแห่งรัฐ ควบคู่กับตำแหน่ง รมว.กต. เพื่อให้อองซานซูจีคงสิทธิในการเป็นสมาชิกสภาความมั่นคงและการป้องกันแห่งชาติ (National Defence and Security Council-NDSC) ซึ่งเป็นกลไกสำคัญในการควบคุมด้านความมั่นคงและการตัดสินใจเชิงนโยบายของประเทศ

รัฐบาลพรรค NLD พยายามให้มีการแก้ไขรัฐธรรมนูญปี 2551 เพื่อลดอำนาจของกองทัพเมียนมาในระบบการเมือง และปรับลดงบประมาณของกองทัพ ส่งผลให้ พล.อ.อาวุโส มินอองโล่ ผบ.ทสส. เมียนมา เข้าควบคุมอำนาจบริหารประเทศอย่างเบ็ดเสร็จเด็ดขาดโดยอาศัยอำนาจตามรัฐธรรมนูญเมียนมาซึ่ง

กำหนดให้ ผบ.ทสส. มีอำนาจทั้งด้านบริหาร ตุลาการ และนิติบัญญัติ ในช่วงที่เมียนมาประกาศสถานการณ์ฉุกเฉินทั่วประเทศ (State of Emergency) ตั้งแต่ 1 ก.พ.2564 และจับกุมดำเนินคดีต่ออูวินมยิน อดีตประธานาธิบดีเมียนมา อองซานซูจี แกนนำคนสำคัญของพรรค NLD ฐานร่วมกันทุจริตการเลือกตั้งทั่วไปปี 2563 และสนับสนุนสภาบริหารแห่งรัฐ (State Administration Council-SAC) ที่มี พล.อ.อาวุโส มินอองโล่ เป็นประธาน

เมียนมาเดิมชื่อว่าพม่า (Burma) จนกระทั่งเมื่อปี 2532 เมียนมาได้เปลี่ยนชื่อประเทศเป็นเมียนมา (Myanmar) เพื่อให้ชื่อประเทศสื่อความหมายถึงความเป็นศูนย์กลางของกลุ่มชาติพันธุ์ทุกเชื้อชาติ ไม่ได้หมายถึงเฉพาะชนชาติพม่า (Burma) เพียงอย่างเดียว ทั้งยังสะท้อนนโยบายสมานฉันท์และการสร้างเอกภาพให้เกิดขึ้นภายในประเทศ

วันชาติ 4 ม.ค. (วันที่ได้รับเอกราชจากสหราชอาณาจักรเมื่อปี 2491)

การเมือง ปกครองแบบสาธารณรัฐ มีประธานาธิบดีเป็นประมุขและหัวหน้าฝ่ายบริหาร โดยมาจากการสรรหาของสมาชิกรัฐสภา เขตการปกครองแบ่งเป็น 7 รัฐ (State) 7 ภาค (Region) และ 1 เขตสหภาพ (เมืองหลวงเนปีดอ ขึ้นตรงต่อประธานาธิบดี) และแบ่งการบริหารเป็นรัฐบาล 2 ระดับ คือ รัฐบาลระดับสหภาพ มี 29 กระทรวง และรัฐบาลท้องถิ่นประจำภาค/รัฐ โดยจัดสรรตำแหน่งรัฐมนตรีประจำภาค/รัฐ ให้กับพรรคการเมืองชนกลุ่มน้อยในพื้นที่ แม้เมียนมาจะเปลี่ยนแปลงการปกครองจากระบอบเผด็จการทหารเป็นประชาธิปไตยภายใต้รัฐบาลพลเรือน แต่กองทัพเมียนมายังมีบทบาททางการเมืองสูง

โครงสร้างอำนาจตามรัฐธรรมนูญปี 2551 แบ่งสรรอำนาจเป็น 3 ส่วนสำคัญ ได้แก่ 1) ประธานาธิบดี ซึ่งเป็นประมุขของรัฐและมีอำนาจสูงสุดในการปกครองประเทศ 2) ผู้บัญชาการทหารสูงสุด (ปัจจุบันคือ พล.อ.อาวุโส มินอองโล่) มีอำนาจสั่งการสูงสุดในกองทัพและควบคุมกระทรวงด้านความมั่นคง 3 กระทรวง คือ กระทรวงมหาดไทย กระทรวงกลาโหม และกระทรวงกิจการชายแดน และ 3) สภาความมั่นคงและการป้องกันแห่งชาติ (National Defence and Security Council-NDSC) ซึ่งเป็นกรอบการประชุมหารือประเด็นความมั่นคง และเป็นกลไกถ่วงดุลอำนาจระหว่างรัฐบาลพลเรือนกับกองทัพ

เมียนมาจัดการเลือกตั้งทั่วไปครั้งล่าสุดเมื่อ 8 พ.ย.2563 โดยพรรค NLD ของอองซานซูจี ชนะการเลือกตั้งเป็นสมัยที่ 2 (ชนะเลือกตั้งสมัยแรกเมื่อ 8 พ.ย.2558) ก่อนที่ พล.อ.อาวุโส มินอองโล่ ผบ.ทสส.เมียนมา เข้าควบคุมอำนาจบริหารประเทศได้อย่างเบ็ดเสร็จเด็ดขาดโดยอาศัยอำนาจตามรัฐธรรมนูญเมียนมาปี 2551 ซึ่งกำหนดให้ ผบ.ทสส. มีอำนาจทั้งด้านบริหาร ตุลาการ และนิติบัญญัติ ในช่วงที่เมียนมาประกาศสถานการณ์ฉุกเฉินทั่วประเทศ ตั้งแต่ 1 ก.พ.2564 และขยายเวลาครั้งละ 6 เดือนมาอย่างต่อเนื่อง ด้วยเหตุผลด้านความไม่สงบภายในประเทศ

SAC มีกำหนดจัดการเลือกตั้งทั่วไปใน พ.ย.2568 โดยเริ่มกระบวนการสำรวจสำมะโนประชากรตั้งแต่ 1 ต.ค.2567 และมีกำหนดแล้วเสร็จภายใน ธ.ค.2567 ซึ่งในระหว่างนี้ SAC จะผลักดันการเปลี่ยนแปลงระบบเลือกตั้งรูปแบบใหม่ที่เอื้อให้พรรคตัวแทนฝ่ายทหาร ที่สำคัญคือ พรรคเพื่อความเป็นปึกแผ่น

และการพัฒนาแห่งสหภาพ (Union Solidarity and Development Party-USDP) คณะกรรมการเลือกตั้ง โดยคณะกรรมการการเลือกตั้ง (กกต.) เมียนมา จะนำระบบเลือกตั้งแบบสัดส่วน (Proportional Representation-PR) มาใช้ร่วมกับระบบแบ่งเขตคะแนนสูงสุด (First-Past-The-Post-FPTP) ที่ใช้อยู่เดิม รวมถึงปราบปรามกวาดล้างกองกำลังกลุ่มต่อต้านและควบคุมพื้นที่ปกครองเพื่อเตรียมจัดการเลือกตั้ง

ฝ่ายบริหาร : ประธานาธิบดีเป็นหัวหน้ารัฐบาล มาจากการสรรหาและเลือกตั้งของสมาชิกรัฐสภา มีวาระ 5 ปี ตามรัฐธรรมนูญเมียนมาปี 2551 มีอำนาจควบคุมฝ่ายบริหารทั้งหมด แต่งตั้งบุคคลขึ้นเป็นรัฐมนตรี ยกเว้นกระทรวงด้านความมั่นคง 3 กระทรวง ที่ผู้บัญชาการทหารสูงสุดจะเป็นผู้แต่งตั้ง อย่างไรก็ตาม หลังจากยึดอำนาจเมื่อ 1 ก.พ.2564 ผบ.ทสส. ได้แต่งตั้งสภาบริหารแห่งรัฐ (State Administration Council - SAC) ขึ้นเป็นองค์กรหลักในการบริหารประเทศ โดยมี พล.อ.อาวุโส มินอองโล่ เป็นประธาน และ พล.อ.รองอาวุโส โซวิน เป็นรองประธาน

นโยบายสำคัญตาม Roadmap 5 ประการของ SAC ได้แก่ 1) การปฏิรูปคณะกรรมการการเลือกตั้ง (กกต.) และผลักดันการตรวจสอบความผิดปกติในการเลือกตั้งทั่วไปปี 2563 (เมื่อ พ.ย.2563) 2) การแก้ไขปัญหา COVID-19 3) การฟื้นฟูเศรษฐกิจตกต่ำ 4) การเจรจาสันติภาพกับชนกลุ่มน้อยตามข้อตกลงหยุดยิงทั่วประเทศ (Nationwide Ceasefire Agreement-NCA) และ 5) การจัดการเลือกตั้งทั่วไปและคืนอำนาจให้แก่รัฐบาลที่ชนะการเลือกตั้งตามระบอบประชาธิปไตยแบบพหุพรรค

ฝ่ายนิติบัญญัติ : มีวาระ 5 ปี และมี 2 ระดับ คือ 1) รัฐสภาสหภาพ ประกอบด้วยสภาผู้แทนราษฎร (สมาชิกรัฐสภาผู้แทนราษฎรมี 440 คน มาจากการเลือกตั้ง 330 คน จากการคัดเลือกของกองทัพ 110 คน) และ วุฒิสภา (สมาชิกวุฒิสภามี 224 คน มาจากการเลือกตั้ง 168 คน จากการคัดเลือกของกองทัพ 56 คน) และ 2) สภาท้องถิ่นประจำภาค/รัฐ ทั้งนี้ ผู้แทนที่ได้รับการแต่งตั้งจากกองทัพคิดเป็นสัดส่วน 25% ของสภาทั้ง 2 ระดับ

ฝ่ายตุลาการ : ประกอบด้วย ศาลฎีกาซึ่งเป็นศาลสูงสุดของประเทศ ศาลสูงประจำภาค/รัฐ ศาลสูงประจำเขตปกครองตนเอง ศาลประจำเมือง ศาลประจำอำเภอ และศาลอื่น ๆ ตามรัฐธรรมนูญ คือ ศาลทหารและศาลรัฐธรรมนูญ

พรรคการเมืองสำคัญ : พรรคสันนิบาตแห่งชาติเพื่อประชาธิปไตย (National League for Democracy-NLD/ถูกสั่งยุบพรรคเมื่อ มี.ค.2566) พรรคเพื่อความเป็นปึกแผ่นแห่งสหภาพและการพัฒนา (Union Solidarity and Development Party-USDP) พรรคเอกภาพแห่งชาติ (National Unity Party-NUP) พรรคประชาธิปไตยแห่งชนชาติฉาน (Shan National Democratic Party-SNDP/ถูกสั่งยุบพรรคเมื่อปี2566) พรรคเพื่อการพัฒนาชนชาติยะไข่ (Rakhine Nationalities Development Party-RNDP) และพรรคพลังประชาธิปไตยแห่งชาติ (National Democratic Force-NDF)

รัฐบาลคู่ขนาน : คณะกรรมการผู้แทนรัฐสภา (Committee Representing Pyidaungsu Hluttaw-CRPH) ประกาศจัดตั้งรัฐบาลเอกภาพแห่งชาติ (National Unity Government-NUG) เมื่อ 16 เม.ย.2564 ซึ่งมีผู้แทนจากอดีตสมาชิกพรรค NLD นักเคลื่อนไหวเพื่อประชาธิปไตยและสิทธิมนุษยชน กลุ่มชาติพันธุ์ต่าง ๆ เช่น คะฉิ่น กะเหรี่ยง ชิน คะยา ตะอาง และมอญ เพื่อปูทางสู่การจัดตั้งรัฐบาลพลัดถิ่นและ

แสดงนัยของการต่อสู้ทางการเมืองอย่างเปิดเผยกับ SAC โดยแกนนำ NUG ส่วนใหญ่เคลื่อนไหวอยู่ในต่างประเทศและพื้นที่ควบคุมของกองกำลังกลุ่มชาติพันธุ์

NUG จัดตั้งกองกำลังป้องกันประชาชน (People's Defence Force-PDF) เมื่อ พ.ศ.2564 เป็นกลไกทางการทหารหลักในการต่อสู้กับรัฐบาลทหารเมียนมา โดยได้รับความช่วยเหลือด้านทักษะและอาวุธจากกองกำลังชนกลุ่มน้อย (Ethnic Armed Organization-EAO) บางกลุ่ม โดย NUG ตั้งให้อูวินมยิน ซึ่งยังคงถูกควบคุมตัวในเมียนมา เป็นประธานาธิบดีของ NUG ดุวาลาซिला ประธานองค์กร Kachin National Consultative Assembly (KNCA) เป็นรองประธานาธิบดี อองซานซูจีเป็นที่ปรึกษาแห่งรัฐ อูมานวินไค้งตาน เป็น นรม. และนางชินมาออง เป็น รมว.กต. ทั้งนี้ NUG จะจัดตั้งสภาที่ปรึกษาความเป็นเอกภาพแห่งชาติ (National Unity Consultative Council-NUCC) เพื่อเป็นกลไกประสานความร่วมมือกับกลุ่มชาติพันธุ์ โดยมีสมาชิกที่เป็นผู้แทนจาก CRPH พรรคการเมือง กองกำลังชาติพันธุ์ องค์กรภาคประชาสังคม และกลุ่มที่เคลื่อนไหวในแนวทางขัดขืนอย่างสงบ (Civil Disobedience Movement-CDM)

เศรษฐกิจ เมียนมามุ่งปฏิรูปเศรษฐกิจอย่างต่อเนื่องควบคู่ไปกับการปฏิรูปการเมือง โดยมีเป้าหมายสำคัญ คือ การหลุดพ้นจากการเป็นประเทศด้อยพัฒนา เพื่อมุ่งสู่ประเทศที่มีรายได้ปานกลางภายในปี 2574 เน้นเปิดเสรีทางการค้าและการลงทุน กระตุ้นการลงทุนจากต่างประเทศในโครงการสาธารณูปโภคขั้นพื้นฐาน และปรับปรุงกฎหมายเพื่ออำนวยความสะดวกในการทำธุรกิจ โดยวางแนวทางพัฒนาเศรษฐกิจที่สำคัญ ได้แก่ กระจายทรัพยากรอย่างทั่วถึง สนับสนุนการแข่งขันทางเศรษฐกิจให้ภาคเอกชนเข้าถึงแหล่งเงินทุน สร้างความโปร่งใสและเสถียรภาพในระบบการเงิน พัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน เช่น ถนน ท่าเรือ และสิ่งปลูกสร้างด้านพลังงาน สร้างงานภายในประเทศ พัฒนาภาคเอกชน ปฏิรูปรัฐวิสาหกิจ พัฒนาภาคการเกษตร ปศุสัตว์ อุตสาหกรรมแปรรูปเพื่อการส่งออก สนับสนุนกลุ่มธุรกิจขนาดกลางและย่อม และพัฒนาทรัพยากรมนุษย์

เมียนมาได้เปรียบในการดำเนินกิจกรรมทางเศรษฐกิจ และดึงดูดความสนใจของนักลงทุน จากการเป็นจุดเชื่อมต่อภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้กับเอเชียใต้ เป็นช่องทางเลือกในการออกสู่ทะเลสำหรับจีน และมีทรัพยากรธรรมชาติอุดมสมบูรณ์จำนวนมาก โดยเฉพาะก๊าซธรรมชาติ แร่ธาตุ และป่าไม้ อย่างไรก็ตาม รายงานของธนาคารโลกระบุว่า เศรษฐกิจเมียนมายังเผชิญกับความท้าทายอย่างต่อเนื่องจากสถานการณ์ความขัดแย้งภายในประเทศ และความไม่มั่นคงของเศรษฐกิจมหภาค โดยผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ (GDP) ในปี 2567-มี.ค.2568 มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น 1% ลดลงจากการคาดการณ์เมื่อ ธ.ค.2566 ที่ประเมินว่า เศรษฐกิจเมียนมาจะเติบโต 2% ซึ่งความท้าทายที่จะส่งผลกระทบต่อการพัฒนาเศรษฐกิจและความเป็นอยู่ของชาวเมียนมา ได้แก่ การเพิ่มขึ้นของอัตราเงินเฟ้อและอัตรารว่างงาน

การขาดแคลนปัจจัยนำเข้า การหยุดชะงักของตลาดแรงงาน และการขาดแคลนไฟฟ้าส่งผลให้กิจกรรมการผลิตลดลง ทำให้อัตราความยากจนพุ่งสูงขึ้นถึง 32% เมื่อต้นปี 2567 การลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ (Foreign Direct Investment-FDI) มีทิศทางขยายตัวแบบค่อยเป็นค่อยไป จากการทยอยกลับเข้าไปลงทุนของนักลงทุนต่างชาติที่ยังเชื่อมั่นในศักยภาพของตลาดเมียนมา สำหรับมูลค่าการลงทุนจากต่างประเทศของแต่ละโครงการที่ยังดำเนินการอยู่จนถึงปีงบประมาณ 2567-2568 (ข้อมูล ณ ส.ค.2567) มี

มูลค่าทั้งสิ้น 74,887.346 ล้านดอลลาร์สหรัฐ โดยประเทศที่ยังคงลงทุนในเมียนมาสูงที่สุด 5 อันดับแรก ได้แก่ 1) สิงคโปร์ 2) จีน 3) ฮังการี 4) สหราชอาณาจักร และ 5) ไทย ตามลำดับ

การฟื้นตัวของเศรษฐกิจเมียนมาจะยังอยู่ในระดับต่ำและเปราะบาง ปัจจัยเสี่ยงจากความไม่แน่นอนทางการเมือง การกีดกันคว่ำบาตรจากนานาชาติ และการชะลอตัวของเศรษฐกิจโลก ซึ่งจะยังฉุดรั้งความเชื่อมั่นของนักลงทุน ทั้งนี้ แผนการจัดเลือกตั้งทั่วไปของเมียนมา ไม่น่าจะช่วยให้ความขัดแย้งในประเทศดีขึ้น แม้จะจัดการเลือกตั้งได้สำเร็จ เนื่องจากประเทศตะวันตกน่าจะยังมีมุมมองเชิงลบและคงมาตรการคว่ำบาตรเมียนมาต่อไป

สกุลเงิน ตัวย่อสกุลเงิน : จี๊ต (Kyat)

อัตราแลกเปลี่ยนต่อดอลลาร์สหรัฐ : 3,247.96 จี๊ต : 1 ดอลลาร์สหรัฐ

อัตราแลกเปลี่ยนต่อบาท : 63.43 จี๊ต : 1 บาท (12 ต.ค.2567)

ดัชนีเศรษฐกิจสำคัญ (ปี 2567)

ผลผลิตมวลรวมในประเทศ (GDP) : 68,000 ล้านดอลลาร์สหรัฐ

อัตราการเติบโตทางเศรษฐกิจ : 1.5%

รายได้เฉลี่ยต่อหัวต่อปี : 1,250 ดอลลาร์สหรัฐ

แรงงาน : 24.91 ล้านคน

อัตราการว่างงาน : 0.81%

ทุนสำรองระหว่างประเทศ : 8,500 ล้านดอลลาร์สหรัฐ

อัตราเงินเฟ้อ : 8%

ดุลการค้าระหว่างประเทศ : ขาดดุลการค้า 835.825 ล้านดอลลาร์สหรัฐ (2566)

มูลค่าการส่งออก : 16,581 ล้านดอลลาร์สหรัฐ

มูลค่าการนำเข้า : 16,162 ล้านดอลลาร์สหรัฐ

มูลค่าการค้า : 32,743 ล้านดอลลาร์สหรัฐ

สินค้าส่งออกสำคัญ : กาซธรรมชาติ ไม้และผลิตภัณฑ์จากไม้ เสื้อผ้า ัญพิช อาหารประเภทเนื้อสัตว์น้ำ

สินค้านำเข้าสำคัญ : น้ำมันเชื้อเพลิง เครื่องจักร เม็ดพลาสติก เหล็ก ปุ๋ย ยา เครื่องดื่ม เครื่องสำอาง

ประเทศคู่ค้าสำคัญ : จีน ไทย สิงคโปร์ มาเลเซีย ญี่ปุ่น อินโดนีเซีย อินเดีย

ตลาดส่งออกสำคัญของเมียนมา : จีน ไทย ญี่ปุ่น เยอรมนี อินเดีย

ตลาดนำเข้าสำคัญของเมียนมา : จีน ไทย สิงคโปร์ อินโดนีเซีย มาเลเซีย

การทหาร กองทัพเมียนมาเป็นสถาบันที่มีความสำคัญสูง มีภารกิจหลัก คือ การรักษาความสงบเรียบร้อยภายในประเทศ การเสริมสร้างเอกภาพและความมั่นคงของชาติ ปัจจุบันกองทัพเมียนมาพยายามเสริมสร้างความเข้มแข็งและพัฒนาขีดความสามารถให้ทัดเทียมกับประเทศในภูมิภาค โดยมีเป้าหมายพัฒนากำลังพล

และยุทธโศปกรณ์ต่าง ๆ ควบคู่กับการทำให้ทั่วโลกยอมรับ ยุทธโศปกรณ์หลักจัดซื้อจากรัสเซียและจีน รวมถึงผลิตเองเพื่อใช้ในประเทศตามขีดความสามารถทางเศรษฐกิจ

กองทัพเมียนมา มีกำลังพลรวม 308,000 นาย แบ่งเป็นกำลังพลของ 3 เหล่าทัพ จำนวน 201,000 นาย และกำลังพลกึ่งทหาร 107,000 นาย ดังนี้

ทบ. กำลังพล 170,000 นาย ยุทธโศปกรณ์หลักได้แก่ ถ.หลัก 195 คัน ถ.เบา 105 คัน รถลำเลียงพลหุ้มเกราะ (รสป.) 345 คัน ป.ใหญ่ 440 กระบอก

ทร. กำลังพล 16,000 นาย หน่วยปฏิบัติการพิเศษ 800 นาย ไม่มีนาวิกโยธิน ยุทธโศปกรณ์หลักได้แก่ เรือดำน้ำ 2 ลำ เรือรบหลัก 5 ลำ เรือตรวจการณ์ใกล้ฝั่ง 80 ลำ เรือสนับสนุนการรบและส่งกำลังบำรุง 13 ลำ

ทอ. กำลังพล 15,000 นาย ยุทธโศปกรณ์หลัก ได้แก่ บ.ขับไล่ 64 เครื่อง (MiG-29B/MiG-29UB/F-7M) บ.โจมตี 14 เครื่อง (A-5C) บ.ลำเลียง 22 เครื่อง ฮ. 82 เครื่อง (Mi2/Mi-35)

ปัญหาด้านความมั่นคง

ปัญหาความมั่นคงที่ทำนายรัฐบาล ได้แก่ 1) ปัญหาการสู้รบ โดยเฉพาะการขยายตัวของกองกำลังป้องกันประชาชน (PDF) ทำให้กองทัพเมียนมามุ่งปราบปราม และการสู้รบขยายตัวจากพื้นที่รัฐต่าง ๆ ของชนกลุ่มน้อยเข้าสู่เมืองขนาดใหญ่และพื้นที่ภาคต่าง ๆ ซึ่งเป็นพื้นที่อาศัยของชาวพม่าแท้ (Burma) มากขึ้น พื้นที่สำคัญคือ ภาคมณฑลชเวเลย ซึ่งเป็นพื้นที่เชื่อมต่อกับรัฐฉานตอนเหนือ 2) ปัญหาโรฮิงจาและสถานการณ์ความไม่สงบในรัฐยะไข่ 3) การดำเนินกระบวนการสันติภาพกับชนกลุ่มน้อยยังไม่คืบหน้า 4) การรักษาความสัมพันธ์ระหว่างรัฐบาลทหารกับกลุ่มการเมืองฝ่ายตรงข้าม 5) ปัญหาอาชญากรรมข้ามชาติ อาทิ การค้ายาเสพติด ค้ามนุษย์ ค้าอาวุธ และอาชญากรรมข้ามชาติทางอิเล็กทรอนิกส์ 6) ปัญหาความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ โดยเฉพาะเมียนมากับประเทศตะวันตกที่เสื่อมถอยลงหลังจากรัฐประหาร รวมถึงจุดยืนของรัฐบาลทหารเมียนมาที่ทำนายความเป็นเอกภาพภายในอาเซียนต่อการแก้ไขสถานการณ์ในเมียนมา

สมาชิกองค์กรระหว่างประเทศ ACMECS, ADB, ARF, ASEAN, BIMSTEC, FAO, G-77, IAEA, IBRD, ICAO, ICRM, IDA, IFAD, IHO, ILO, IMF, IMO, INTERPOL, ITU, NAM, NPT, OPCW, SEANWFZ, UN, UNCTAD, UNESCO, UNIDO, UPU, WCO, WFTU, WHO, WIPO, WMO, WTO และ OPWC

วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี การศึกษาด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีในเมียนมาเริ่มเปิดกว้างขึ้น โดยตั้งกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเมื่อปี 2539 และมีสถาบันด้านเทคโนโลยีในสังกัดกรมวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีที่เปิดสอน 5 แห่ง ได้แก่ สถาบันเทคโนโลยีย่างกุ้ง สถาบันเทคโนโลยีมณฑลชเวเลย สถาบันวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์แปร สถาบันวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์อย่างกุ้ง และสถาบันวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์มณฑลชเวเลย ต่อมาปี 2552 ได้ยกระดับโรงเรียนเทคนิคและสถาบันการศึกษาด้านเทคนิคระดับต่ำกว่าปริญญาตรีทั่วประเทศ 53 แห่ง เป็นมหาวิทยาลัย

ปัจจุบันกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีของเมียนมาต้องการจะสร้างเครื่องปฏิกรณ์นิวเคลียร์เพื่อนำไปใช้ประโยชน์ทางการแพทย์ การเกษตร และปศุสัตว์ ซึ่งรัฐบาลพยายามดำเนินการหลายแนวทางเพื่อเตรียมการสำหรับโครงการดังกล่าว เช่น กำหนดมาตรการป้องกัน/ควบคุมรังสีจากนิวเคลียร์ ร่างกฎหมายต่อต้านการแพร่กระจายอาวุธนิวเคลียร์ สร้างอุปกรณ์สำหรับเทคโนโลยีนิวเคลียร์ และพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ความเชี่ยวชาญด้านเทคโนโลยีนิวเคลียร์ โดยเมียนมาจะเริ่มสร้างเครื่องปฏิกรณ์นิวเคลียร์หลังจากสร้างอุปกรณ์โครงสร้างพื้นฐานแล้วเสร็จ อีกทั้งจะดำเนินการด้วยความระมัดระวังเพื่อหลีกเลี่ยงความเข้าใจผิดจากนานาชาติในห้วงที่พัฒนาการทางการเมืองในประเทศกำลังคืบหน้า ขณะเดียวกันเมียนมาเป็นประเทศที่ 191 ที่ตกลงเข้าร่วมกับองค์การห้ามอาวุธเคมี (Organization for the Prohibition of Chemical Weapons-OPWC) เมื่อ ก.ค.2558

การขนส่งและโทรคมนาคม สนามบินส่วนใหญ่ใช้ประโยชน์ร่วมกันทั้งฝ่ายทหารและพลเรือน ปัจจุบันเมียนมามีสนามบินนานาชาติ 4 แห่ง ได้แก่ สนามบินมิงกลาดอนในย่างกุ้ง สนามบินมัณฑะเลย์ สนามบินเนปยีดอ และสนามบินเฮโฮในรัฐฉาน เมียนมามีแผนก่อสร้างสนามบินนานาชาติแห่งใหม่ที่เมืองหงสาวดี ภาคพะโค ส่วนสนามบินภายในประเทศมีทั้งหมด 16 แห่ง ได้แก่ มิงกลาดอนในภาคย่างกุ้ง เชียงตุง ท่าซี้เหล็ก ลาโซ เฮโฮ สาดในรัฐฉาน มะละหม่ง ทวาย มะริด ปกเป็ยน เกาะสอง ในภาคตะนาวศรี ลอยก่อ ในรัฐคะยา ผาอัน ในรัฐกะเหรี่ยง มยิตจีนา ในรัฐคะฉิ่น สิตต่วย ในรัฐยะไข่ และในภาคมัณฑะเลย์ สายการบินภายในประเทศ เช่น Myanmar Airways (MA/ของรัฐบาล) Yangon Airways Asian Wings และ Kanbawza สายการบินระหว่างประเทศ เช่น Myanmar Airways International (MAI) สายการบินที่บินทั้งในและระหว่างประเทศ เช่น Air Bagan และ Air Mandalay

เมียนมามีถนนเชื่อมพื้นที่ทุกภาคระยะทาง 34,377 กม. ถนนส่วนใหญ่มีสภาพไม่ดีนัก เนื่องจากขาดแคลนงบประมาณ ส่วนถนนที่สร้างและปรับปรุงใหม่ในระยะหลังหลายเส้นทางอยู่ในสภาพดี ส่วนใหญ่ก่อสร้างและปรับปรุงด้วยความช่วยเหลือจากจีน และบริษัทก่อสร้างของชนกลุ่มน้อยที่เป็นพันธมิตรกับรัฐบาล

ทางรถไฟยาว 5,031 กม. ประกอบด้วย 3 เส้นทางหลัก คือ สายเหนือ (ย่างกุ้ง-มัณฑะเลย์-มยิตจีนา) ย่างกุ้ง-มัณฑะเลย์-ลาโซ และย่างกุ้ง-มัณฑะเลย์-เยอ) สายสามเหลี่ยมปากแม่น้ำอิระวดี (ย่างกุ้ง-แปร) และสายใต้ (ย่างกุ้ง-มะละหม่ง-ทวาย) เมียนมามีแผนจะขยายเส้นทางรถไฟอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะเส้นทางสายยุทธศาสตร์ด้านตะวันออกไปยังด้านตะวันตก จากเมืองมูเซ (ด้านการค้าชายแดนเมียนมา-จีน)-เมืองลาโซ-เมืองเชียงตุงในรัฐฉาน ถึงเมืองสิตต่วยในรัฐยะไข่ ด้านเหนือถึงด้านใต้สุดของประเทศ จากเมืองปูเตาในรัฐคะฉิ่น ถึงเกาะสองในภาคตะนาวศรี ส่วนการคมนาคมทางน้ำในแม่น้ำสายต่าง ๆ ถือว่าสำคัญอย่างยิ่งต่อการดำเนินชีวิตของชาวเมียนมาและเศรษฐกิจของประเทศ

นอกจากนี้ พล.อ.อาวุโส มินอองโล่ ประธานสภาบริหารแห่งรัฐ (SAC) ผบ.ทสส. และรักษาการประธานาธิบดีเมียนมา ยังมีเป้าหมายพัฒนาอุตสาหกรรมผลิตรถไฟพลังงานไฟฟ้า (Electric Multiple Unit-EMU) ไว้ใช้ในประเทศ และพัฒนาการก่อสร้างรางรถไฟเพื่อรองรับรถไฟดังกล่าว โครงการนำร่อง

คือ ขบวนรถไฟวงแหวนรอบเมืองอย่างกึ่ง ระยะทาง 45.9 กม. ขณะที่การรถไฟเมียนมา ภายใต้กระทรวงคมนาคม และการสื่อสาร เตรียมยกระดับความเร็วของขบวนรถไฟโดยสารให้วิ่งได้ 80 กม.ต่อ ชม. และขบวนรถไฟบรรทุกสินค้าให้วิ่งได้ 60 กม.ต่อ ชม.

รัฐบาลเมียนมามีแผนก่อสร้างโครงการรถไฟฟ้าขนส่งมวลชนในเขตเมืองอย่างกึ่ง (Yangon Urban Mass Rapid Transit-YUMRT) เมื่อปี 2563 ซึ่งเป็นโครงการรถไฟฟ้าแบบ Sky Train เส้นทางแรกของประเทศ คาดว่าจะแล้วเสร็จพร้อมเปิดใช้งานในปี 2570 โดยโครงการ YUMRT ประกอบด้วย 2 เส้นทาง คือ 1) เส้นทางทิศตะวันตกไปสู่ทิศตะวันออก (เมืองไพล์ตايا-ถนนโตคองกะเล) ระยะทาง 25 กม. เชื่อมต่อกับรถไฟวงแหวนอย่างกึ่ง และ 2) เส้นทางทิศเหนือไปสู่ทิศใต้ (ท่าอากาศยานนานาชาติย่างกุ้ง-เมืองดาลา) ระยะทาง 27 กม. โดยรัฐบาลญี่ปุ่นสนับสนุนเงินกู้ยืมสำหรับการก่อสร้าง

ท่าเรือสำคัญมี 7 แห่ง ได้แก่ ท่าเรือย่างกุ้งและติลาวาในภาคย่างกุ้ง ท่าเรือ สิตต่วยและเจ้าผิวในรัฐยะไข่ ท่าเรือเกาะละหม่างในรัฐมอญ ท่าเรือทวายและเกาะสองในภาคตะนาวศรี

การสื่อสารและโทรคมนาคม รหัสโทรศัพท์ประเทศ คือ 95 โทรศัพท์พื้นฐานมี 514,385 เลขหมาย โทรศัพท์เคลื่อนที่ 48,728,399 เลขหมาย มีบริษัทให้บริการเครือข่ายสัญญาณโทรศัพท์เคลื่อนที่ 4 บริษัท คือ Myanmar Post and Telecommunications (MPT) ซึ่งเป็นของภาครัฐ ที่เหลือเป็นการร่วมทุนระหว่างภาครัฐเมียนมากับต่างประเทศ ได้แก่ ATOM ซึ่งเป็นการร่วมทุนระหว่างบริษัท Shwe Byain Phyu Group ของเมียนมา กับบริษัท M1 Group ของเลบานอน ที่เข้าซื้อกิจการต่อจาก Telenor ของนอร์เวย์ เมื่อ ก.พ.2565 Ooredoo ของกาตาร์ และ Viettel Group ของเวียดนาม ปัจจุบัน เมียนมามีบริการ 4G LTE เฉพาะในภาคย่างกุ้ง ภาคมัณฑะเลย์ และกรุงเนปยีดอ และมีแผนจะขยายสัญญาณทั้ง 4G และ 3G ให้ครอบคลุมทั่วประเทศโดยเร็ว สำหรับจำนวนผู้ใช้อินเทอร์เน็ตมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นต่อเนื่อง ปัจจุบันมี 14,264,308 คน คิดเป็น 25.1% ของประชากรทั้งหมด ทั้งนี้ เมียนมาอยู่ระหว่างการพัฒนาาระบบโทรคมนาคมของประเทศ โดยเตรียมส่งดาวเทียมของตัวเองขึ้นประจำการเป็นดวงที่ 2 ชื่อว่า MyanmarSat-2 เพื่อยกระดับคุณภาพและประสิทธิภาพในการติดต่อสื่อสารร่วมกับดาวเทียม MyanmarSat-1

การเดินทาง รัฐบาลเมียนมาอนุญาตให้นักท่องเที่ยวต่างชาติที่มีหนังสือเดินทางสามารถขอตรวจลงตราหนังสือเดินทาง ณ ช่องทางอนุญาตของด่าน ตม. (Visa on Arrival) ที่สนามบินนานาชาติมิงกลาดอน ในภาคย่างกุ้ง และสนามบินนานาชาติมัณฑะเลย์ แบบไม่เสียค่าธรรมเนียมวีซ่า (Free-entry) จำนวน 10 ประเทศ ได้แก่ ประเทศในอาเซียนทั้งหมด (ยกเว้นมาเลเซีย) ญี่ปุ่น และเกาหลีใต้ อนุญาตให้นักท่องเที่ยวต่างชาติขอ Visa on Arrival แบบเสียค่าธรรมเนียม จำนวน 8 ประเทศ ได้แก่ จีน อินเดีย อิตาลี สเปน ออสเตรเลีย สวิตเซอร์แลนด์ เยอรมนี และรัสเซีย ส่วนผู้ที่เดินทางประเภทธุรกิจและการประชุม อบรม การวิจัย เมียนมาอนุญาตให้ขอ Visa on Arrival แบบเสียค่าธรรมเนียม จำนวน 54 ประเทศ (อาทิ สหรัฐฯ สหภาพยุโรป และประเทศอาเซียน) นักท่องเที่ยวต่างชาติที่ได้รับการตรวจลงตราหนังสือเดินทางประเภท นักท่องเที่ยวสามารถพำนักในเมียนมาได้ 30 วัน ประเภทธุรกิจสามารถพำนักในเมียนมาได้ 70 วัน และประเภทการประชุม อบรม การวิจัย สามารถพำนักในเมียนมาได้ 28 วัน ทั้งนี้ ไทยและเมียนมาได้จัดทำ

ข้อตกลงยกเว้นการตรวจลงตราหนังสือเดินทางธรรมดาระหว่างกันสำหรับประชาชนที่เดินทางผ่านสนามบินนานาชาติ (ระยะเวลาพำนักไม่เกิน 14 วัน) โดยมีผลตั้งแต่ 11 ส.ค.2558

นักท่องเที่ยวไทยสามารถเดินทางไปเมียนมาด้วยสายการบินไทย แอร์เอเชีย Myanmar Airways International (MAI) ใช้เวลาเดินทางประมาณ 1 ชม. ส่วนการเดินทางไปยังเมืองต่าง ๆ ในประเทศสามารถเดินทางโดยรถยนต์ (แต่สภาพถนนยังไม่ดีนัก) และเครื่องบินภายในประเทศหรือรถไฟ (แต่ไม่สะดวกและใช้เวลานาน)

สถานการณ์สำคัญที่น่าติดตาม

1) สถานการณ์ความไม่สงบในเมียนมา อยู่ในภาวะตึงเครียดและรุนแรงต่อเนื่อง หลังจากกองทัพเมียนมายึดอำนาจเมื่อ 1 ก.พ.2564 ทำให้เกิดการชุมนุมประท้วงทั่วประเทศและกลุ่มต่อต้าน SAC จัดตั้งกองกำลังป้องกันประชาชน (PDF) ต่อสู้กับกองทัพเมียนมา ขณะที่รัฐบาลเอกภาพแห่งชาติ (NUG) และอดีตสมาชิกพรรค NLD ที่สูญเสียอำนาจและมีความเชื่อมโยงกับกลุ่ม PDF เคลื่อนไหวต่อต้าน SAC ทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ

2) การเลือกตั้งทั่วไปในเมียนมา รัฐบาลกำหนดจัดการเลือกตั้งทั่วไปใน พ.ย.2568 โดยเริ่มกระบวนการสำรวจสำมะโนประชากรตั้งแต่ 1 ต.ค.2567 และมีกำหนดแล้วเสร็จภายใน ธ.ค.2567 ซึ่งในระหว่างนี้ SAC จะผลักดันการเปลี่ยนแปลงระบบเลือกตั้งรูปแบบใหม่ที่เอื้อให้พรรคตัวแทนฝ่ายทหารที่สำคัญคือ พรรคเพื่อความเป็นปึกแผ่นและการพัฒนาแห่งสหภาพ (Union Solidarity and Development Party-USDP) ชนะการเลือกตั้ง โดยคณะกรรมการการเลือกตั้ง (กกต.) เมียนมา จะนำระบบเลือกตั้งแบบสัดส่วน (Proportional Representation-PR) มาใช้ร่วมกับระบบแบ่งเขตคะแนนสูงสุด (First-Past-The-Post-FPTP) ที่ใช้อยู่เดิม รวมถึงปราบปรามवादล้างกองกำลังกลุ่มต่อต้านและควบคุมพื้นที่ปกครองเพื่อเตรียมจัดเลือกตั้ง

อย่างไรก็ตาม การสำรวจสำมะโนประชากรและเตรียมการเลือกตั้งทั่วไปในเมียนมายังไม่ได้รับการสนับสนุนจากประชาชน ขณะที่เจ้าหน้าที่สำรวจสำมะโนประชากรและผู้ตอบแบบสอบถามเผชิญกับความเสี่ยงด้านความปลอดภัย เหตุการณ์ไม่สงบและการขัดขวางจากกลุ่มต่อต้าน ด้าน SAC ยังคงยึดถือการเลือกตั้งแบบหลายพรรคการเมือง (Multi-party election) และการสร้างชาติภายใต้ระบอบประชาธิปไตยและการเป็นสหพันธรัฐ พร้อมเชิญชวนให้กลุ่มต่าง ๆ เข้าร่วมในกระบวนการเลือกตั้งครั้งนี้

3) ทิศทาง การเจรจาสันติภาพห้วงก่อนการเลือกตั้งทั่วไปในปี 2568 รัฐบาลเมียนมาจะใช้แนวทางแบ่งแยกและปกครอง (Divide and Rule) เพื่อลดความเป็นเอกภาพและอำนาจต่อรองของกองกำลังฝ่ายตรงข้าม โดยแยกการเจรจาเป็นรายกลุ่ม ภายใต้การนำของ พล.ท.ทุนทุนหน่อง ประธานคณะกรรมการเจรจาเพื่อความปรองดองและสร้างสันติภาพแห่งชาติ (NSPNC) แทนการเจรจาระดับชาติที่มีทุกกลุ่มเข้าร่วม ซึ่งอาจมีกลุ่มต่อต้านบางส่วนยอมเข้าร่วมการเจรจาเพื่อรักษาผลประโยชน์ กลุ่มที่เป็นเป้าหมายสำคัญ ได้แก่ 1) Brotherhood Alliance ที่เคลื่อนไหวในรัฐฉานตอนเหนือและรัฐยะไข่ โดยมีเงินทำหน้าที่เป็นคนกลาง และ 2) KNU กับกองทัพปลดปล่อยแห่งชาติกะเหรี่ยง (KNLA)

4) วิกฤตเศรษฐกิจในเมียนมา ภายหลังการยึดอำนาจ รัฐบาลเมียนมาเผชิญวิกฤตรุนแรงรอบด้าน ทั้งการเมืองภายในประเทศ การเมืองระหว่างประเทศ ความมั่นคง รวมถึงมาตรการคว่ำบาตรทางเศรษฐกิจ แบบเฉพาะเจาะจงจากประเทศตะวันตก นำโดยสหรัฐฯ สหราชอาณาจักร และสหภาพยุโรป ส่งผลให้ระบบเศรษฐกิจเมียนมาได้รับผลกระทบอย่างรุนแรงในวงกว้าง เฉพาะอย่างยิ่งต่อประชาชนชาวเมียนมา

5) ปัญหาโรฮิงญาในรัฐยะไข่ และความขัดแย้งทางศาสนาระหว่างชาวเมียนมาหัวรุนแรงที่นับถือศาสนาพุทธกับชาวมุสลิมในเมียนมา เป็นประเด็นที่องค์การระหว่างประเทศด้านสิทธิมนุษยชนให้ความสนใจ รวมถึงประเทศมหาอำนาจอย่างสหรัฐฯ สหภาพยุโรป และกลุ่มประเทศมุสลิม ที่นำประเด็นการละเมิดสิทธิชาวโรฮิงญาโจมตีภาพลักษณ์รัฐบาลเมียนมาอย่างต่อเนื่อง นอกจากนี้ สถานการณ์ผู้ลี้ภัยในรัฐยะไข่ระหว่างกองทัพเมียนมากับกองทัพอาระกัน (AA) มีแนวโน้มทวีความรุนแรง จากการที่ทหารเมียนมาโจมตีทางอากาศเพื่อยึดคืนพื้นที่จากกลุ่ม AA โดยเฉพาะในเมืองหม่องตอ ติดกับบังกลาเทศ และบังคับเกณฑ์ทหารชาวโรฮิงญาในรัฐยะไข่ ยิ่งซ้ำเติมให้ชาวโรฮิงญาอพยพออกจากรัฐยะไข่ไปยังบังกลาเทศ และประเทศที่สาม เพื่อความปลอดภัยและชีวิตที่ดีขึ้น

6) ความเคลื่อนไหวของประเทศมหาอำนาจในเมียนมา กลุ่มที่สนับสนุน SAC โดยเฉพาะจีนและรัสเซียขยายอิทธิพลในเมียนมามากขึ้นในหลายมิติ ทั้งด้านเศรษฐกิจ การเมือง และการทหาร ขณะที่ประเทศตะวันตกนำโดยสหรัฐฯ และสหภาพยุโรป ลดระดับความสัมพันธ์และดำเนินมาตรการเพื่อกดดัน SAC และเรียกร้องให้ทุกฝ่ายสนับสนุนเมียนมากลับคืนสู่ความเป็นประชาธิปไตย ทั้งยังอยู่เบื้องหลังการเคลื่อนไหวของกลุ่มต่อต้าน SAC หลายกลุ่ม โดยจุดมุ่งหมายสำคัญเพื่อต่อต้านการขยายอิทธิพลของจีนและรัสเซียในเมียนมา และภูมิภาค ขณะที่ประเทศที่ยังหลีกเลี่ยงแสดงท่าทีสนับสนุนฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง เช่น อินเดีย และญี่ปุ่น พยายามประสานประโยชน์กับทุกฝ่ายเพื่อรักษาผลประโยชน์ในเมียนมา

7) ปัญหาการอพยพโยกย้ายถิ่นฐานของชาวเมียนมาจาก 2 ปี จักยได้แก่ 1) สถานการณ์ผู้ลี้ภัยภายในประเทศที่ยังดำเนินอย่างต่อเนื่องและมีแนวโน้มรุนแรงเพิ่มขึ้น ทำให้ผู้ที่ได้รับผลกระทบต้องอพยพย้ายออกจากพื้นที่สู้รบ ไปยังพื้นที่ตอนกลางของประเทศและพื้นที่ปลอดภัยมากขึ้น และ 2) การบังคับใช้กฎหมายเกณฑ์ทหารฉบับใหม่ เมื่อ ก.พ.2567 ที่ระบุให้ พลเมืองชายอายุระหว่าง 18-35 ปี และหญิงอายุระหว่าง 18-27 ปี ต้องเข้ารับการเกณฑ์ทหารเป็นเวลา 2 ปี ส่งผลให้ชาวเมียนมาที่อยู่ในเกณฑ์ดังกล่าวกว่า 100,000 คน จากทั้งหมด 13.6 ล้านคน หลบหนีออกนอกประเทศระหว่าง ก.พ.-ต.ค.2567 และมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นหากรัฐบาลเมียนมาการบังคับใช้กฎหมายดังกล่าวอย่างเข้มงวดในทุกพื้นที่ทั่วประเทศ ซึ่งไทยจะเป็นทั้งพื้นที่ปลายทาง และทางผ่านเพื่อเดินทางไปยังประเทศที่สามต่อไป

ความสัมพันธ์ไทย-เมียนมา

สถาปนาความสัมพันธ์ทางการทูตเมื่อ 24 ส.ค.2491 ความสัมพันธ์อยู่ในระดับดีและใกล้ชิดกัน ทั้งในระดับรัฐบาล กองทัพ และประชาชน โดยไทยดำเนินนโยบายที่เป็นมิตรและให้ความช่วยเหลือด้านต่าง ๆ แก่เมียนมา เช่น ความช่วยเหลือด้านการพัฒนา การอำนวยความสะดวกในกระบวนการสันติภาพ และความช่วยเหลือด้านมนุษยธรรม อาทิ ห่วงที่เมียนมาประสบภัยพิบัติ ขณะที่เมียนมาให้ความสำคัญอย่างมากกับการ

กระชับความสัมพันธ์กับประเทศเพื่อนบ้านรวมถึงไทย โดยทั้งสองประเทศต่างยึดถือนโยบายไม่แทรกแซงกิจการภายในซึ่งกันและกัน ทั้งนี้ ความสัมพันธ์ไทย-เมียนมามีแนวโน้มเติบโตอย่างต่อเนื่องทั้งด้านการเมือง เศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรม รวมถึงมีการแลกเปลี่ยนการเยือนในทุกระดับอย่างสม่ำเสมอ

ด้านการเมืองและความมั่นคง ไทยและเมียนมามีกลไกความร่วมมือทวิภาคีสำคัญ คือ คณะกรรมาธิการร่วม (Joint Commission on Bilateral Cooperation-JC) คณะกรรมการเขตแดนร่วม (Joint Boundary Committee-JBC) คณะกรรมการชายแดนส่วนภูมิภาค (Regional Border Committee-RBC) และคณะกรรมการระดับสูง (High Level Committee-HLC) ของฝ่ายทหาร ซึ่งเป็นเวทีสำคัญในการหารือประเด็นความมั่นคงตามแนวชายแดนจากการที่ไทยมีพรมแดนติดกับเมียนมา 2,401 กม. ทำให้ไทยได้รับผลกระทบจากปัญหาความไม่สงบภายในเมียนมา เช่น ปัญหาผู้หนีภัยจากการสู้รบชาวเมียนมากกว่า 98,000 คน ปัญหายาเสพติด การค้ามนุษย์ การหลบหนีเข้าเมืองของแรงงานเมียนมาและชาวมุสลิมโรฮีนจา รวมถึงปัญหาอาชญากรรมข้ามชาติ

เศรษฐกิจเมียนมาที่ยังเผชิญภาวะถดถอยและแรงงานขาดโอกาสการจ้างงานจะเป็นปัจจัยสำคัญที่กระตุ้นให้เกิดการลักลอบเข้าเมืองไทยหรือลักลอบทำงานผิดกฎหมายในไทยมากขึ้น เนื่องจากชาวเมียนมาต้องการมีงานทำและคุณภาพชีวิตที่ดีกว่า ขณะที่ไทยมีปัจจัยดึงดูดสำคัญคือ การฟื้นตัวทางเศรษฐกิจ ความต้องการแรงงานข้ามชาติกว่า 800,000 คน ตามการประเมินของสภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย (ส.อ.ท.) หรือการมีเครือข่ายญาติพี่น้องที่สามารถช่วยเหลือหรือพึ่งพาได้ โดยชาวเมียนมาที่ลักลอบเข้าไทยมีต้นทางจากทั้งพื้นที่ชั้นใน เช่น ภาคย่างกุ้ง ภาคพะโค และพื้นที่ชายแดนในเขตชาติพันธุ์ ส่วนใหญ่ที่จ้างขบวนการนำพาคนเข้าเมืองผิดกฎหมาย จุดที่ต้องระวังเป็นพิเศษ คือ ชายแดนด้าน จ.เชียงราย จ.ตาก จ.กาญจนบุรี จ.ประจวบคีรีขันธ์ และ จ.ระนอง

ด้านเศรษฐกิจ เมียนมาเป็นคู่ค้าอันดับ 21 ของไทย ส่วนไทยเป็นคู่ค้าอันดับ 2 ของเมียนมา รองจากจีน มูลค่าการค้าระหว่างไทยกับเมียนมาปี 2567 (ม.ค.-ส.ค.2567) อยู่ที่ 159,171 ล้านบาท ลดลง 8.47% จากช่วงเดียวกันของปี 2566 โดยไทยส่งออกไปเมียนมามูลค่า 88,284 ล้านบาท ลดลง 11.96% และนำเข้ามูลค่า 70,886 ล้านบาท ลดลง 3.73% ซึ่งไทยเป็นฝ่ายได้เปรียบดุลการค้า 17,398 ล้านบาท สินค้าหลักที่ไทยส่งออกไปเมียนมา ได้แก่ น้ำมันสำเร็จรูป เครื่องดื่ม เคมีภัณฑ์ เม็ดพลาสติก น้ำตาลทราย เครื่องสำอาง ข้าวสาลี รถยนต์ รถจักรยานยนต์และส่วนประกอบ เหล็ก และเครื่องจักรกลและส่วนประกอบ สินค้าหลักที่ไทยนำเข้าจากเมียนมา ได้แก่ ก๊าซธรรมชาติ พืชและผลิตภัณฑ์จากพืช เนื้อสัตว์สำหรับการบริโภค สินแร่โลหะ เศษโลหะและผลิตภัณฑ์ โค กระบือ สุกร ผัก ผลไม้ เหล็ก สัตว์น้ำแปรรูปและกึ่งสำเร็จรูป ไม้ซุง ไม้แปรรูป ด้านการลงทุน ปัจจุบันไทยลงทุนในเมียนมารองจากสิงคโปร์ และจีน มูลค่าการลงทุนรวม 387,000 ล้านบาท สาขาการลงทุนสำคัญ ได้แก่ พลังงาน การผลิต ประมง และปศุสัตว์ ผู้ลงทุนรายใหญ่ อาทิ ปตท.สผ. การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย (กฟผ.) อิตาเลียนไทย ซีพี และเครือซิเมนต์ไทย

ด้านพลังงาน ไทยนำเข้าก๊าซธรรมชาติจากเมียนมามากกว่า 20% ของปริมาณการใช้ในประเทศ ปัจจุบัน ปตท.สผ. ถือหุ้น 62.9630% หลังบริษัทเซฟรอนถอนการลงทุนในโครงการยาดานา เมื่อ 5 เม.ย.2567 ทั้งนี้ ไทยและเมียนมามลงนามบันทึกความเข้าใจ (MOU) 2 ฉบับ เมื่อ มิ.ย.2558 ว่าด้วยความร่วมมือด้านพลังงาน

และความร่วมมือด้านไฟฟ้า ซึ่งครอบคลุมถึงความร่วมมือด้านปิโตรเลียม ตั้งแต่การสำรวจ การผลิต การพัฒนาการกลั่นน้ำมัน และผลิตปิโตรเคมี

พล.อ.อาวุโส มินอองไฮ้
(Senior General Min Aung Hlaing)

ตำแหน่ง	ประธานสภาบริหารแห่งรัฐ (SAC) ผู้บัญชาการทหารสูงสุด นายกรัฐมนตรี รักษาการประธานาธิบดี
เกิด	3 ก.ค.2499 (อายุ 69 ปี/ปี 2568) ที่ จ.ทวาย ภาคตะนาวศรี
เชื้อชาติ	เมียนมา
ศาสนา	พุทธ
สถานภาพ	สมรสกับดอร์จุกุละ (Daw Kyu Kyu Hla) มีบุตรธิดารวม 2 คน เป็นบุตรสาว 1 คน ชื่อ Khin Thiri Thet Mon และบุตรชาย 1 คน ชื่อ Aung Pyae Sone
การศึกษา	- ศึกษาด้านกฎหมายที่มหาวิทยาลัยย่างกุ้ง ก่อนเข้าศึกษาโรงเรียนนายร้อยรวมเหล่า (Defense Services Academy-DSA) - สำเร็จการศึกษาจาก DSA รุ่นที่ 19 (เข้าศึกษาปี 2517)
ประวัติการทำงาน	
ไม่ระบุปี	- เคยเป็นผู้บัญชาการกองพลทหารราบเบา 44 (เมืองตะเภา รัฐมอญ) และ ผู้บัญชาการภาคทหารบกตะวันตก
ปี 2545	- ผู้บัญชาการภาคทหารบกสามเหลี่ยม
ปี 2551	- ผู้บัญชาการสำนักงานปฏิบัติการพิเศษ BSO-2 (พื้นที่รัฐฉานและรัฐคะยา)

- ปี 2552 - เลื่อนยศเป็น พล.ท.
 - ปี 2553 - เสนาธิการทหารร่วมสามเหล่าทัพ (ต่อจาก พล.อ.ฉ่วยมาน)
 - ปี 2554 - เลื่อนยศเป็น พล.อ. และขึ้นเป็นผู้บัญชาการทหารสูงสุดเมียนมา
 - ปี 2555 - เลื่อนยศเป็น พล.อ.รองอาวุโส
 - ปี 2556 - เลื่อนยศเป็น พล.อ.อาวุโส
 - ปี 2559 - ได้รับการขยายอายุราชการในตำแหน่ง ผบ.ทสส.เมียนมา 5 ปี ทำให้เกษียณราชการในปี 2564
 - 1 ก.พ.2564 - เป็นประธานสภาบริหารแห่งรัฐ (State Administration Council-SAC) และขยายอายุราชการการดำรงตำแหน่ง ผบ.ทสส. ออกไปแบบไม่มีกำหนด
 - 1 ส.ค.2565 - เป็น นรม.เมียนมา อีกตำแหน่งหนึ่ง
 - 22 ก.ค. 2567 - เป็นรักษาการประธานาธิบดี อีกตำแหน่งหนึ่ง
-

สภาบริหารแห่งรัฐ
(State Administration Council-SAC)

ประธาน SAC	Senior General Min Aung Hlaing
รองประธาน SAC	Vice Senior General Soe Win
สมาชิก SAC	General Mya Tun Oo
สมาชิก SAC	Admiral Tin Aung San
สมาชิก SAC	General Maung Maung Aye
สมาชิก SAC	Lieutenant-General Yar Pyae
สมาชิก SAC	Lieutenant-General Nyo Saw
สมาชิก SAC	Wunna Maung Lwin
สมาชิก SAC	Daw Dwe Bu
สมาชิก SAC	Porel Aung Thein
สมาชิก SAC	Manh Nyein Maung
สมาชิก SAC	Dr. Hmuh Thang
สมาชิก SAC	Dr. Ba Shwe
สมาชิก SAC	Khun San Lwin
สมาชิก SAC	Shwe Kyein
สมาชิก SAC	Yan Kyaw
เลขานุการ SAC	Lieutenant-General Aung Lin Dwe
เลขานุการร่วม SAC	Lieutenant-General Ye Win Oo

คณะรัฐมนตรีเมียนมา

นายกรัฐมนตรี	Senior General Min Aung Hlaing
รองนายกรัฐมนตรี	Vice Senior General Soe Win
รองนายกรัฐมนตรี และ รมว.กระทรวงกลาโหม	Admiral Tin Aung San
รองนายกรัฐมนตรี และ รมว.กระทรวงการต่างประเทศ	U Than Swe
รองนายกรัฐมนตรี และ รมว.กระทรวงคมนาคมและการสื่อสาร	General Mya Tun Oo
รมว.กระทรวงมหาดไทย	Lieutenant-General Yar Pyae
รมว.สำนักรัฐบาลสหภาพ (1)	Admiral Moe Aung
รมว.สำนักรัฐบาลสหภาพ (2)	U Ko Ko Hlaing
รมว.สำนักรัฐบาลสหภาพ (4)	U Aung Kyaw Hoe
รมว.กระทรวงกิจการชายแดน	Lieutenant-General Tun Tun Naung
รมว.กระทรวงการวางแผนและการคลัง	U Win Shein
รมว.กระทรวงการลงทุนและความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจกับต่างประเทศ	Dr. Kan Zaw
รมว.กระทรวงกิจการกฎหมายและอัยการสูงสุด	Dr. Thida Oo
รมว.กระทรวงสารสนเทศ	U Maung Maung Ohn
รมว.กระทรวงกิจการศาสนาและวัฒนธรรม	U Tin Oo Lwin
รมว.กระทรวงเกษตร ปศุสัตว์ และชลประทาน	U Min Naung
รมว.กระทรวงสหกรณ์และการพัฒนาชนบท	U Hla Moe
รมว.กระทรวงอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	U Khin Maung Yi
รมว.กระทรวงการไฟฟ้า	U Nyan Tun
รมว.กระทรวงพลังงาน	U Ko Ko Lwin
รมว.กระทรวงอุตสาหกรรม	Dr. Charlie Than
รมว.กระทรวงการตรวจคนเข้าเมืองและประชากร	U Myint Kyaing
รมว.กระทรวงแรงงาน	U Myint Naung
รมว.กระทรวงพาณิชย์	U Tun Ohn
รมว.กระทรวงการศึกษา	Dr. Nyunt Pe
รมว.กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	Dr. Myo Thein Kyaw
รมว.กระทรวงสาธารณสุข	Dr. Thet Khaing Win
รมว.กระทรวงกีฬาและกิจการเยาวชน	U Min Thein Zan
รมว.กระทรวงการก่อสร้าง	U Myo Thant
รมว.กระทรวงสวัสดิการสังคม การบรรเทาทุกข์ และการตั้งถิ่นฐาน	Dr. Soe Win
รมว.กระทรวงการโรงแรมและการท่องเที่ยว	Dr. Thet Thet Khaing

รณว.กระทรวงกิจการชาติพันธุ์

U Jeng Phang Naw Taung

(ต.ค.2567)